

Episodul 6

Limonadă

O dimineață răcoroasă cu un soare cu dinți îi găsește pe Ela și TOTO în camera de hotel. Astăzi părea o zi de pauză în Joc, nimic fiind anunțat în programul lor, așa că Ela alesese să își petrecă timpul cu simpaticul, dar enigmaticul motan-robot.

- Ai niște crăntănele?
- Ești un motan-robot, chiar ai nevoie de mâncare?
- Nu, dar mi-ar plăcea să pot mânca.
- Deci ești un robot care ar vrea să fie motan adevărat.
- Uneori, așa cred. Doar că mi se întâmplă, apoi, tot felul de lucruri trăsnete și nu-mi mai doresc asta. E mai bine să fiu robot.
- Dar, TOTO, mă uit la tine de câteva ore, deja. Te joci precum o pisică adevărată, cu orice obiect care poate fi transformat în jucărie. Ba chiar ai sărit peste floarea din pervaz și ai fost gata gata să o dobori. Ai tors la

mine în brațe și te-ai întors pe toate părțile, să te mângâi. Nu știu ce ai vrea în plus, dar ești un motan adevărat, cel puțin în mintea mea. Știi, uneori aș vrea să fiu și eu ca tine. Fără griji și fără să-mi fie frică de ceva anume.

TOTO se opri din joacă și o privi pe Ela cu ochii lui verzi strălucitori. Se așeză cuminte pe lăbuțele din spate și se gândi o vreme.

- Ai vrea să facem schimb? Să fiu eu Ela și să fii tu TOTO pentru restul Jocului?, o întrebă el.

- Ar fi posibil?, îi răspunse fata uimită. Nu mi se pare o idee chiar atât de rea. Aș putea scăpa de toate problemele pe care le am și de stres și de multe alte lucruri. M-aș juca și poate așa nu mi-ar mai fi atât de dor de cei de-acasă.

- Orice e posibil dacă ne punem în minte, Ela. Trebuie doar să fim siguri că asta ne dorim. Cred că sunt suficient de inteligent încât să pot câștiga concursul în locul tău. Am văzut ce pregătesc organizatorii, deci știu probele viitoare destul de bine. Știu chiar și răspunsurile corecte. Și îți

pot salva Biblioteca. E ca și cum ai face o investiție absolut sigură în visul tău. Nu va ști nimeni, îți promit, răspunde motanul. O să facem în așa fel încât, pe tot parcursul Jocului, toată lumea să creadă că tu participi, nu eu. E mai complicat să-ți explic, dar crede-mă că se poate. Implică unele concepte de fizică cuantică, matematică extrem de avansată și multe alte lucruri, dar este posibil. E o investiție prea bună ca să o ratezi. Ce zici?

Ea se așeză în fotoliu. Era tentată să accepte. Dacă e sigur că nu va ști nimeni, atunci de ce să n-o facă? Uneori, trebuie să faci anumite lucruri ca să câștigi. Iar ea trebuia neapărat să câștige. Și, totuși, într-un mic colț al minții ei, ceva nu-i dădea pace. Frazele acelea ale lui TOTO *"E ca și cum ai face o investiție absolut sigură în visul tău. E o investiție prea bună ca să o ratezi"*. Cuvintele pe care le auzise de la bunica ei de multe ori, în trecut: *"Și dacă doar tu știi că ai trișat, sentimentul de vină te va urmări multă vreme"*. Cumva, nu știa de ce, parcă nu-i venea să îi spună pisoiului că acceptă. Așa că se hotărî să-i ceară părerea.

- PISOII robot au, vreodată, sentimentul că au făcut ceva greșit?
- Da, îl avem. Avem inteligență artificială, dar tot inteligență se numește, îi răspunse TOTO.
- Și tu, dacă ai fi în locul meu, te-ai simți vinovat dacă ai accepta propunerea?
- Vrei să jucăm un joc?, o întrebă robotul. Așa cred că îți pot răspunde mai bine la întrebare.
- Sigur, se pare că azi n-avem nicio probă. Chiar m-ar distra.

TOTO se întoarse, merse în dormitor, se așază confortabil și începu să proiecteze, cu vesa sa A.I., un mic ecran luminos. Fata văzu imaginea Târgului Dorințelor și Nevoilor, doar că totul părea... schimbat. Dispăruse forfota din inima Târgului, dispăruseră luminile și culorile extraordinare, dispăruse muzica și râsetele de pe fundal. Era ca și cum Târgul s-ar fi închis și stătea acolo, trist și îngândurat, așteptând pe cineva care să îl trezească la viață.

- Vrei să vindem limonadă, Ela?, o întrebă TOTo.

Oare ce joc ciudat mai e și ăsta? Apoi își aduse aminte de bucuria pe care vânzătorul de limonadă o aducea copiilor de la școala ei atunci când poposea cu bicicleta lui specială în fața școlii. Poate că limonada va readuce în Târg bucuria de zilele trecute.

- Sigur, hai să vindem limonadă, răspunse ea. Cum te pot ajuta?

- De fapt, eu te voi ajuta pe tine, Ela. Îți voi răspunde la orice întrebare ai, dar tu trebuie să iei deciziile în jocul ăsta. Ce zici, începem?
- Sigur, începem. Deși, recunosc, habar n-am de unde începem.
- Pai, întreabă-mă. Ce vrei să știi?
- Hmm, cum pregătești lansarea unui stand care vinde limonadă?
- Ce întrebare simplă!, răspunse TOTo răutăcios. Iei lămâi, apă, ceva miere și niște pahare. Și iată limonada. Apoi o vinzi și gata.
- TOTo, chiar și eu, care n-am mai vândut niciodată nimic, știu că nu e așa simplu. Trebuie să ne gândim la mai multe lucruri. De exemplu, unde punem standul? Cum facem să avem clienți? Ce preț stabilim pentru limonadă? Trebuie să ne gândim și dacă nu cumva există și alte standuri cu limonadă în Târg, cum am putea face limonada să fie pe gustul celor care o cumpără, cum putem promova limonada și la multe altele.

Motanul scoase un fel de șuierat scurt, apoi opri puțin proiectorul. Se întoarse cu ochii lui ciudați spre Ela și îi răspunse pe un ton surprins:

- Ai dreptate, avem multe lucruri la care să ne gândim. Dacă ar fi să te gândești unde ai cheltui zece bănuți pentru standul tău cu limonadă, cum i-ai împărți?

- Păi... Cred că de cinci bănuți aş construi standul, iar de ceilalți cinci aş cumpăra lămâi, miere și pahare pentru limonadă. De fapt, stai. Nu pot face asta. Am nevoie de bani și pentru promovarea standului. Și probabil că voi mai avea și alte cheltuieli neprevăzute. Of!
- Nu gândești rău, Ela. Da, ai nevoie de bani pentru multe lucruri. Și e impresionant că te-ai prins absolut singură de asta. Ai putea, deci, reface calculele să-mi spui unde și cum ai cheltui cei zece bănuți?
- Hmm, să mă gândesc. Hai să punem doar trei bănuți pentru stand, să punem trei și pentru limonadă, trei pentru promovare și unu pentru alte cheltuieli. Ce zici, e bine așa?
- E bine oricum spui tu. Doar că, mă gândesc eu, pisoiful robot, oare, atunci când pui toți bănuții aceia pe diverse categorii de cheltuieli, nu cumva uiți ceva?
- Păi deja am uitat cum i-am pus, răspunse Ela râzând. Cum era? Trei pentru stand...
- Poate că e și asta o problemă de rezolvat. Nu cumva ți-ar fi mai ușor să scrii toate lucrurile astea pe o foaie de hârtie? Sau pe un document de computer?
- Ba da!, ai dreptate. Stai puțin să îmi iau carnețelul meu.

Ela alergă la rucsac, îl deschise și scoase de acolo jurnalul ei. Căută o filă goală și începu să scrie, frumos: "Limonada TOTo. Cum se împart cei zece

bănuți”. Apoi completă, acolo, toate lucrurile pe care le spusese mai devreme. La final, privi bucuroasă carnetelul și i-l arătă lui TOTO.

- Sunt impresionat, îi spuse TOTO cu un miorlăit aproape motănesc. Ai dat limonadei numele meu!
- Da, mi se pare că limonada trebuie să fie specială, așa cum ești și tu.
- Miaaaau!, se auzi dinspre motan, în timp ce se întindea bucuros.

Ela, însă, era și mai încurcată acum, că vedea scrise pe hârtie toate acele lucruri legate de standul de limonadă. Păreau niște cuvinte aruncate acolo, pe o foaie de hârtie, greu de urmărit și greu de pus într-o activitate reală. Știa că era doar un joc, dar parcă nu-i plăcea să-l joace de mântuială.

- Ai idee cum pot scrie altfel, pe hârtie, toate detaliile astea?, îl întrebă ea pe TOTO.
- Da, răspuse motanul. Le scrii ca pe un plan de afaceri.
- Ce e un plan de afaceri?
- E un fel de compunere cu mai multe capitole, cu lucruri scrise cu liniuță și bulinuțe, care te ajută să vezi, dacă o citești, cum se organizează standul cu limonadă.
- Și cam ce capitole ar trebui să includ în compunerea asta a mea?

- E simplu! Hai să ne gândim. Dacă ai face compunerea asta ca să mă convingi pe mine că ai o idee bună, cum ai începe?
- Ți-aș prezenta ideea, bineînțeles.
- Doar atât?
- De fapt, ți-aș prezenta ideea într-un fel suficient de atractiv încât să te intereseze.
- Da, ești pe drumul cel bun. Îmi poți da un exemplu de prezentare de idee?
- Sigur! Uite o poveste, că la povești mă pricep bine: E o după-amiază însorită de vară și treci prin Târg, căutând cine știe ce lucru. Doar că ți-e cald și ai nevoie de umbră. În fața ta, observi deodată un stand cu limonadă. Vezi pereții aburiți ai borcanului cu limonadă, simți, pur și simplu, răcoarea lor. Și nu stai pe gânduri. Vii și cumperi o limonadă.

- Wow, am înghițit în sec. Da, sunt un robot, dar uneori mi-e poftă să mănânc ori să beau lucruri care arată bine. Te pricepi, Ela. Dar, mai am o întrebare. Ce faci dacă afară sunt nori, ori e iarnă? Pentru că, atunci, povestea frumoasă pe care mi-ai spus-o nu mai are nicio logică.

- Ai dreptate! Hai să mai adăugăm un capitol poveștii. E iarnă, fulgi mări de zăpadă cad ușor spre pământ. Târgul arată minunat, așa că petreci multă vreme printre standurile sale. Vine, însă, o vreme când simți că ți-ar prinde bine o băutură caldă. Așa că...

- Wow, vrei să faci limonadă caldă? Asta chiar n-a mai auzit...

- Nu, TOTo, nu limonadă caldă. Vreau să fac ceai! Ceai cu lămâie și miere. Care, dacă stau să mă gândesc, e un fel de limonadă caldă. Hmm, tu ești chiar deștept!

- Sunt inteligent artificial, nu deștept, se împăună motanul. Dar, să continuăm. Spui, deci, că le vei oferi limonadă rece vara și ceai cald iarna. E bine. Știi ce ai identificat aici?

- Am identificat ce le oferim, nu?

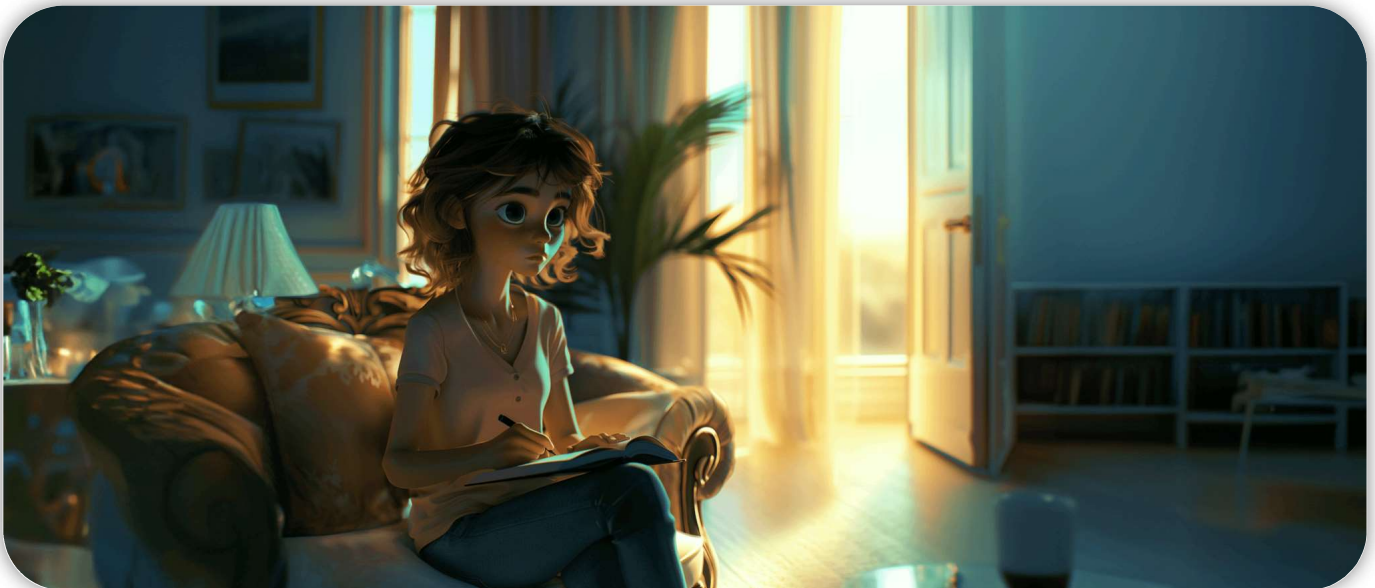
- Așa..., dar e mai mult de atât. Ai identificat o problemă pe care o au oamenii: că uneori le e prea cald și ar vrea să bea ceva rece sau că uneori le e frig și ar vrea să bea ceva cald. Apoi, ai identificat o soluție la această problemă: limonada sau ceaiul. Înțelegi?

- Da, răspunse Ela. Nu m-am gândit niciodată așa, dar ai dreptate.

- Poți scrie, deci, în carnețel, două capitole ale compunerii tale despre standul de limonadă. Și, apoi, hai să vedem ce alte capitole ai mai scrie. Spre exemplu..., ai vrea să verifici, înainte de a pune standul undeva în Târg, dacă nu cumva ai, în jurul tău, și alți vânzători de limonadă?
- Da, evident. Ar trebui să găsim un loc prin care trec mulți oameni, dar nu există standul de limonadă. Și, mă gândesc eu, dacă tot verific unde sunt celelalte standuri în Târg, poate ar fi bine să îmi notez și prețurile la care vând ele. A, și să văd cam cum fac ceilalți atunci când o vând. Dacă fac reclamă vreunui ingredient secret, dacă au standul colorat în vreun fel și așa mai departe.
- Perfect! Asta se cheamă "*Analiza concurenței*". Pentru că vânzătorii ceilalți sunt concurenții tăi. Și e foarte bine că te-ai gândit la asta. Foarte mulți oameni care încep o afacere uită să verifice concurența și se trezesc, foarte foarte repede, că alții vând produse mai bune și au prețuri mult mai potrivite pentru cumpărători.
- Prețuri potrivite? Adică mai mici!
- Hmm, nu întotdeauna e bine să ai prețurile cele mai mici din Târg. Gândește-te puțin. Să spunem că 10 lămâi, un borcan de miere și 10 pahare te costă 10 bănuți. Din toate aceste ingrediente, poți face 10 limonade pentru vânzare. Prin urmare, fiecare dintre aceste limonade va costa, să o faci, 1 bănuț. Apoi, atunci când verifici concurența, observi că, lângă tine, cineva oferă limonadă cu jumătate de bănuț pentru un pahar. Și vrei să ai cel mai mic preț, așa că tu pui, la paharul tău, prețul de 0.4 bănuți. Poate că oamenii vor cumpăra, dar, la finalul zilei, te vei trezi cu o problemă. Pentru fiecare pahar vândut, ai pierdut 0.6 bănuți.

Adică, ai cheltuit 10 bănuți pentru lămâi, miere și pahare și, după ce le-ai vândut, ai câștigat doar 4. Și ai pierdut 6 bănuți. Ți se pare bine?

Ela se gândea la spusele pisoiului și nu putea să nu-i dea dreptate. Scrise în caietul ei un capitol nou al compunerii. Nu știu ce titlu să îi dea, așa că îl numi "Despre bani". Când termină de scris, se uită din nou spre TOTo. Doar că pisoiul se apropiase mult de ea și încerca să o privească în ochi.

- Înțelegi de unde vin banii, Ela?, întrebă el.
- Da, înțeleg. Am de scris o compunere foarte complicată.
- Și, îți dai seama că ăsta e doar începutul, nu?
- Da, îmi dau seama. Și mă gândesc la cât de multe alte lucruri n-am descoperit încă. Mai e mult de muncă, probabil.

- Ohoo, mai ai de sute de ori mai multe lucruri de făcut. Așa că m-am gândit să te întreb, acum, că știi ce înseamnă să câștigi bani. N-ai vrea să îmi accepti oferta? Lasă-mă să joc în locul tău și o să câștigi concursul. Nu muncești deloc, dar primești, în schimb, premiul cel mare.

În timp ce spunea toate astea, pisoiful o privi pe Ela și mai atent. Doar că, odată ce el termină întrebarea, Ela zâmbi și-i replică repede:

- Neah! Îmi place mult să scriu compunerea. E atât de amuzant și captivant jocul ăsta. Cum să renunț la el? Și mai e ceva. Chiar dacă n-ar ști nimeni, eu voi continua să știu că am trișat. Și nu-mi place. Nu-mi place deloc ideea că voi trăi așa, acceptând laudele celor din jur în timp ce eu știu că n-am niciun merit.

- Dar, totuși, nu ți-e frică de faptul că ai putea pierde? Că ai putea munci degeaba?

- TOTo, eu nu cred că muncesc degeaba nici dacă pierd concursul din Orașul Portofel. Uite, cu ce m-ai învățat tu azi, pot deschide oricând, în orașul meu, un stand de limonadă. Poate nu un stand, că acum îmi dau seama că ar putea fi scump. La început, poate fi un fel de bicicletă cu o ladă mare cu limonadă pe portbagaj. Aș putea merge oriunde cu ea, fără să-mi fac griji de concurență sau costuri de creare a standului. Și mai am multe idei, spuse ea, deschizând caietul pentru a continua compunerea.

Cât fata scria în carnețel, TOTo plecă spre ușă. Era... cumva, între bucuros și trist. Și, pe când aștepta ca Ela să-i dea drumul afară, se întoarse din nou spre ea:

- Apropo, Ela, mă bucur că rămâi în joc, spuse el ca și cum era ceva neimportant. Chiar îți doresc să câștigi.

Afară, pe hol, alte animale robotice ieșeau din camerele celorlalți concurenți. În urma lor, copiii priveau tăcuți. Tocmai înțeleseseră că roboții fuseseră proba pe care trebuiau să o treacă în acea zi. Apoi, câteva camere mai încolo, Ela o văzu pe Eva, cu bagajul făcut, cum se pregătea să plece. Îi zâmbi amar și închise ușa.

Cât se întorcea spre masa unde rămăsese caietul ei drag, auzi cum pe sub ușă era strecurat un alt bilet.

”Să te ferești de panda roșu”. Semnat, B.